

Η διαφθορά στην Ελλάδα

Πανελλαδική Έρευνα Κοινής Γνώμης

**Νοέμβριος
2025**

Η ταυτότητα της Έρευνας

Η Πανελλαδική Έρευνα Κοινής Γνώμης για τη διαφθορά στην Ελλάδα, πραγματοποιήθηκε από την Paltmos Analysis κατόπιν ανάθεσης από την NextCom.

Η έρευνα πεδίου πραγματοποιήθηκε το χρονικό διάστημα 20 – 29 Νοεμβρίου 2025, σε πανελλαδικό δείγμα 1.001 ανδρών και γυναικών, 18 ετών και άνω, με αναλογική κατανομή στις 13 Περιφέρειες της χώρας (στοιχεία Απογραφής Μόνιμου Πληθυσμού ΕΛΣΤΑΤ 2021). Για την διεξαγωγή της έρευνας πεδίου επιλέχθηκε η μέθοδος της στρωματοποιημένης δειγματοληψίας με βάση τον μόνιμο πληθυσμό καθεμιάς από τις 13 Περιφέρειες της χώρας. Το 50% των ερωτηματολογίων συμπληρώθηκαν με τη μέθοδο των τηλεφωνικών συνεντεύξεων με τη βοήθεια συστήματος CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing) και το 50% με τη βοήθεια συστήματος CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) μέσω αυτοσυμπλήρωσης του ερωτηματολογίου από μέλη πιστοποιημένων online panels. Τα αποτελέσματα σταθμίστηκαν εκ των υστέρων ως προς το φύλο, την ηλικία και την Περιφέρεια της κατοικίας των ερωτηθέντων (στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ 2021). Το μέγιστο στατιστικό σφάλμα στα αποτελέσματα της έρευνας είναι $\pm 3,1\%$ με διάστημα εμπιστοσύνης 95%.

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΘΕΝΤΩΝ

A) Απόψεις για την έκταση και τους λόγους της διαφθοράς στην Ελλάδα

Περισσότεροι από 8 στους 10 ερωτηθέντες (83% έναντι 84% το 2024) θεωρούν ότι υπάρχουν φαινόμενα διαφθοράς στην Ελλάδα σε «Πολύ μεγάλο» (56% έναντι 48% πέρυσι) ή σε «Αρκετά μεγάλο» (27% έναντι 36% πέρυσι) βαθμό, ενώ μόνο το 3% θεωρούν ότι είτε δεν υπάρχουν «Καθόλου» φαινόμενα διαφθοράς είτε υπάρχουν σε «Αρκετά μικρό» βαθμό.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, με βάση την μεθοδολογία που επιλέχθηκε, δεν δόθηκε κανένας «ορισμός» και δεν παρασχέθηκε καμιά διευκρίνιση ή οδηγία στους ερωτώμενους σχετικά με τον όρο διαφθορά και τι περιλαμβάνει. Συνεπώς, οι ερωτώμενοι τοποθετήθηκαν σε όλα τα ερωτήματα με βάση τη δική τους αντίληψη περί του τι συνιστά τη διαφθορά.

Διαφοροποιήσεις καταγράφονται σε διάφορες ομάδες του πληθυσμού, κυρίως ως προς την «ένταση» της πεποίθησης ότι υπάρχουν φαινόμενα διαφθοράς στην χώρα μας. Για παράδειγμα, οι γυναίκες θεωρούν σε μεγαλύτερο ποσοστό ότι υπάρχουν σε «Πολύ μεγάλο» βαθμό φαινόμενα διαφθοράς στην Ελλάδα (61%) σε σχέση με τους άνδρες (52%), ενώ η πεποίθηση αυτή είναι αυξημένη στα άτομα ηλικίας 35 – 54 ετών (από 61% - 62%) και μειωμένη στους νέους 18 – 24 ετών (36%). Ενισχυμένη εμφανίζεται η «ένταση» της πεποίθησης αυτής στους αποφοίτους μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (66%) και στους κατόχους μεταπτυχιακού ή διδακτορικού (64%).

Οι οικονομικοί λόγοι και η πρόθεση πλουτισμού θεωρούνται οι κύριοι λόγοι για τη διαφθορά στην χώρα μας καθώς επιλέγονται αθροιστικά από το 39% των ερωτηθέντων μεταξύ των δύο βασικότερων λόγων. Ακολουθούν σε μικρή απόσταση η απουσία πολιτικής βούλησης (38%) και οι καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης (36%). Το 27% των ερωτηθέντων επιλέγει αθροιστικά μεταξύ των δύο βασικότερων λόγων την αναποτελεσματικότητα των ελεγκτικών μηχανισμών και το 26% την νοοτροπία/κουλτούρα του λαού μας. Σε μικρότερα ποσοστά αθροιστικά αναφέρονται μεταξύ των δύο βασικότερων λόγων οι όχι αρκετά αυστηροί νόμοι (16%) και η γραφειοκρατία (9%). Κι εδώ καταγράφονται αξιοσημείωτες διαφοροποιήσεις: η απουσία πολιτικής βούλησης αναδεικνύεται κυρίως από τους ερωτώμενους σε Μακεδονία – Θράκη (28% ως 1^{ος} λόγος έναντι 21% στο σύνολο του δείγματος), μεταξύ των ατόμων ηλικίας 45 – 64 ετών (26% - 28% ως 1^{ος} λόγος έναντι 21% στο σύνολο του δείγματος) και μεταξύ των συνταξιούχων (25% ως 1^{ος} λόγος έναντι 21% στο σύνολο του δείγματος), ενώ οι οικονομικοί λόγοι/πλουτισμός ξεχωρίζουν μεταξύ των νεώτερων ηλικίας 18 – 34 ετών (28% - 32% ως 1^{ος} λόγος έναντι 24% στο σύνολο) και μεταξύ των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα (29% ως 1^{ος} λόγος έναντι 24% στο σύνολο), ενώ οι ηλικιωμένοι άνω των 65 ετών και οι συνταξιούχοι αναφέρουν εντονότερα ως 1^ο λόγο την καθυστέρηση στην απονομή δικαιοσύνης (22% και 20% αντίστοιχα, έναντι 16% στο σύνολο). Μεταξύ όσων έχουν χαμηλότερη μόρφωση

αναφέρονται εντονότερα οι όχι αρκετά αυστηροί νόμοι (20% ως 1^{ος} λόγος έναντι 8% στο σύνολο).

Β) Απόψεις για τη διαφθορά σε τομείς του δημόσιου βίου στην Ελλάδα

Η μεγάλη πλειοψηφία των ερωτηθέντων θεωρούν ότι στην πλειοψηφία των τομέων του δημόσιου βίου στη χώρα μας υπάρχει διαφθορά σε μεγάλο βαθμό. Πιο συγκεκριμένα οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι υπάρχει διαφθορά στην Ελλάδα σε «Αρκετά μεγάλο» ή «Πολύ μεγάλο» βαθμό στην Πολιτική (85% έναντι 82% το 2024), στην Πολεοδομία/Δημόσια Έργα (77% έναντι 72% το 2024), στα ΜΜΕ (73% έναντι 74% το 2024), στα Δημόσια Οικονομικά (70% έναντι 66% το 2024), στη Δημόσια Διοίκηση/Τοπική Αυτοδιοίκηση (67% έναντι 65% το 2024), σε Ενέργεια/Περιβάλλον/Καύσιμα (63% έναντι 66% το 2024), στη Δικαιοσύνη (63% έναντι 61% το 2024), στη Μετανάστευση/ Άσυλο (63% έναντι 61% το 2024), στα Προγράμματα ΕΣΠΑ/ Ταμείο Ανάκαμψης (63% έναντι 51% το 2024), στην Εφορία/Τελωνεία (62% έναντι 59% το 2024), στην Υγεία (56% έναντι 55% το 2024), στην κοινωνική πολιτική/επιδόματα (56% έναντι 47% το 2024) και στην Αστυνομία (51% έναντι 42% το 2024). Οι τομείς στους οποίους η αντίληψη αυτή δεν είναι απολύτως πλειοψηφική αλλά παραμένει ισχυρή είναι ο Αθλητισμός (43% έναντι 42% πέρυσι) και η Παιδεία/Πολιτισμός (33% έναντι 32% πέρυσι). Ο μόνος τομέας όπου η αντίληψη αυτή μειοψηφεί είναι οι Ένοπλες Δυνάμεις (25% έναντι 24% πέρυσι), όπου πλειοψηφεί η αντίληψη ότι δεν υπάρχει «Καθόλου» διαφθορά ή υπάρχει σε «Αρκετά μικρό» βαθμό (40% αθροιστικά έναντι 45% πέρυσι).

Γ) Απόψεις για την ανοχή της κοινωνίας απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς στην Ελλάδα

Σχεδόν 9 στους 10 ερωτηθέντες (85% έναντι 90% το 2024) πιστεύουν ότι υπάρχει ανοχή της Ελληνικής κοινωνίας απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς (52% - Ναι και 33% - Μάλλον Ναι), έναντι μόλις 13% (9% το 2024) που πιστεύουν ότι δεν υπάρχει τέτοια ανοχή (6% - Όχι και 7% - Μάλλον Όχι).

Πιο κατηγορηματικές εμφανίζονται ηλικίες 55 – 64 ετών (62% Ναι), οι πολίτες σε Μακεδονία – Θράκη (60% Ναι) και οι ελεύθεροι Επαγγελματίες/Επιχειρηματίες/Εμποροι (58% Ναι), ενώ λιγότερο κατηγορηματικοί εμφανίζονται οι νέοι 18 – 24 και 25 – 34 ετών (41% και 43% Ναι αντίστοιχα). Σε σχέση με τους λόγους για την ανοχή της Ελληνικής κοινωνίας απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς, οι δύο βασικοί λόγοι που αναφέρονται από όσους πιστεύουν ότι υπάρχει ανοχή, είναι η πρόταση του ατομικού έναντι του συλλογικού συμφέροντος (39%) και η πεποίθηση ότι δεν μπορεί να αλλάξει κάτι (32%), ενώ ακολουθούν η αδιαφορία (16%) και ο φόβος ή απειλές για αντίποινα (10%). **Λαμβάνοντας υπόψη ότι η πεποίθηση ότι δεν μπορεί να αλλάξει κάτι οδηγεί και στην αδιαφορία, με συνέπεια οι δύο αυτές απαντήσεις να συνδέονται, είναι σαφές ότι η ενίσχυση της αίσθησης ότι γίνονται αποτελεσματικά βήματα προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης, αν όχι πάταξης, της διαφθοράς μπορεί να μειώσει σημαντικά την ανοχή των πολιτών απέναντι στα φαινόμενα διαφθοράς και την ενεργότερη συμμετοχή τους στις προσπάθειες αντιμετώπισής της.**

Δ) Αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς στην Ελλάδα

Ένα μίγμα προϋποθέσεων θεωρείται ότι θα συνέβαλε στην αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς στην Ελλάδα. Ωστόσο, η πλειοψηφία (45% έναντι 49% το 2024) θεωρούν ότι μεταξύ των δύο βασικότερων προϋποθέσεων είναι η ύπαρξη πολιτικής βούλησης και ακολουθούν κατά σειρά η επιτάχυνση απονομής της δικαιοσύνης (45% έναντι 44% το 2024), οι αποτελεσματικότεροι ελεγκτικοί μηχανισμοί (42% έναντι 43% το 2024) και η αυστηροποίηση των νόμων (35% έναντι 37% το 2024), ενώ σε σημαντική απόσταση αναφέρεται η ψηφιοποίηση των διαδικασιών (16% έναντι 15% το 2024). Η πολιτική βούληση αναφέρεται με μεγαλύτερη προτεραιότητα από τους άνδρες (32% ως 1^η προϋπόθεση έναντι 28% στο σύνολο του δείγματος), από τους ηλικιωμένους άνω των 65 ετών (35%), από τους ελεύθερους επαγγελματίες με επιστημονική ειδικότητα (43%) και από όσους έχουν μεσαία εισοδήματα (36%). Η αναφορά στην αυστηροποίηση των νόμων ως 1^η – βασική προϋπόθεση μειώνεται εντυπωσιακά όσο ανεβαίνει το μορφωτικό επίπεδο των ερωτηθέντων. Οι αποτελεσματικότεροι ελεγκτικοί μηχανισμοί αναφέρονται εντονότερα ως βασική προϋπόθεση από τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα (28% έναντι 23% στο σύνολο) αλλά και από τους δημοσίους υπαλλήλους (26% έναντι 23% στο σύνολο), καθώς και από τους νεώτερους ηλικίας 25 – 34 ετών (32% έναντι 23% στο σύνολο), ενώ οι άνδρες αναφέρουν εντονότερα στην ύπαρξη πολιτικής βούλησης ως βασική προϋπόθεση για την αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς.

Είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον ότι το ποσοστό των πολιτών που θεωρούν ότι για την αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς στην Ελλάδα απαιτείται αυστηροποίηση των νόμων (35%), είναι πολύ υψηλότερο από το ποσοστό όσων αναφέρουν ως αιτία για τα φαινόμενα διαφθοράς τους όχι αρκετά αυστηρούς νόμους (16%). Ενδεχομένως, στο ποσοστό όσων δηλώνουν ότι απαιτείται αυστηροποίηση των νόμων ενσωματώνεται και σημαντικό ποσοστό όσων αναφέρουν ως αιτίες της διαφθοράς στην χώρα μας τους οικονομικούς λόγους και την επιδίωξη παράνομου πλουτισμού αλλά και την νοοτροπία/κουλτούρα του λαού μας, θεωρώντας ίσως ότι η αυστηροποίηση των νόμων μπορεί να συμβάλλει στην άμβλυνση των παραγόντων αυτών.

Ε) Καταπολέμηση διαφθοράς στην Ελλάδα την τελευταία δεκαετία

Μόλις 1 στους 4 ερωτηθέντες (26% και με πτώση σε σχέση με πέρυσι – 35%) θεωρούν ότι έχουν ληφθεί μέτρα ή έχουν πραγματοποιηθεί ενέργειες από τη χώρα μας για την καταπολέμηση της διαφθοράς την τελευταία δεκαετία. Το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο στους άνδρες (30% έναντι 22% στις γυναίκες) και στους κατόχους μεταπτυχιακών/διδακτορικών (31%), καθώς και σε όσους έχουν υψηλότερα εισοδήματα (33 - 34% σε όσους έχουν μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα άνω των 2.000 ευρώ).

Μεταξύ όσων δηλώνουν ότι έχουν ληφθεί μέτρα ή έχουν πραγματοποιηθεί ενέργειες από τη χώρα μας για την καταπολέμηση της διαφθοράς την τελευταία δεκαετία, το 29% αναφέρουν την ψηφιοποίηση των διαδικασιών, το 10% αναφέρει τους ελέγχους, το 9% την αυστηροποίηση των νόμων, το 4% την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και τη ΔΙΑΥΓΕΙΑ, το 2% την

τοποθέτηση POS και τη διασύνδεση των ταμειακών μηχανών και το 2% τη βελτίωση/επιτάχυνση της δικαιοσύνης, ενώ περισσότεροι από 2 στους 5 (43%) αδυνατούν να αναφέρουν ή να ανακαλέσουν κάτι συγκεκριμένο.

Η αδυναμία σημαντικού ποσοστού των ερωτηθέντων να ανακαλέσουν κάποιο μέτρο ή ενέργεια για την αντιμετώπιση της διαφθοράς στη χώρα μας, παρά το ότι δηλώνουν ότι έχουν ληφθεί τέτοια μέτρα ή πραγματοποιηθεί τέτοιες ενέργειες, φανερώνει ενδεχομένως την αδύναμη επικοινωνία/ διάχυση των μέτρων/ ενεργειών που ελήφθησαν ή λαμβάνονται ή την αδύναμη συσχέτιση των μέτρων/ενεργειών αυτών με την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Παράλληλα, μεταξύ όσων δηλώνουν ότι έχουν ληφθεί μέτρα ή έχουν πραγματοποιηθεί ενέργειες από τη χώρα μας για την καταπολέμηση της διαφθοράς την τελευταία δεκαετία, μόλις το 21% δηλώνουν «Πολύ» ή «Αρκετά» ικανοποιημένοι (20% το 2024) από τα μέτρα και τις ενέργειες αυτές, ενώ το 37% (έναντι 40% πέρυσι) δηλώνουν μετρίως ικανοποιημένοι και το 40% δηλώνουν «Λίγο» ή «Καθόλου» ικανοποιημένοι (έναντι 39% πέρυσι).

ΣΤ) Ανοχή απέναντι σε πράξεις διαφθοράς

Η ανοχή απέναντι σε διάφορες πράξεις διαφθοράς είναι, σε γενικές γραμμές, μικρή ως ελάχιστη. Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις ανάλογα με την αναφερόμενη πράξη. Λιγότερο ανεκτές μεταξύ όσων τέθηκαν υπόψη των ερωτηθέντων είναι η απαίτηση γιατρού δημόσιου νοσοκομείου για «φακελάκι» για να αναλάβει ή να επιταχύνει κάποια ιατρική πράξη, η απαίτηση χρηματικού ποσού από τους εξεταστές για την απόκτηση διπλώματος οδήγησης και ο χρηματισμός αξιωματούχου/πολιτικού για προώθηση ευνοϊκού νομοθετικού πλαισίου ή για ανάθεση δημόσιου έργου (77% - 80% «Καθόλου» ή «Λίγο» ανεκτά στις τρεις αυτές περιπτώσεις). Μεγαλύτερο βαθμό ανοχής καταγράφουν ενέργειες όπως η επαφή/συζήτηση επιχειρηματία με κρατικό αξιωματούχο/πολιτικό για την προώθηση μιας επένδυσής του (65% «Καθόλου» ή «Λίγο» ανεκτή), η ευνοϊκή νομοθετική ρύθμιση για τη διευκόλυνση επένδυσης που θα αποφέρει μεγάλο αριθμό θέσεων εργασίας αλλά ενδέχεται να έχει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις (62% «Καθόλου» ή «Λίγο» ανεκτή), η παρέμβαση για ευνοϊκή μετάθεση στρατιώτη (58% «Καθόλου» ή «Λίγο» ανεκτή), η κοινωνική επαφή πολιτικού προσώπου με φίλο επιχειρηματία (π.χ. για δείπνο κτλ) (53% «Καθόλου» ή «Λίγο» ανεκτή), ενώ η μοναδική ενέργεια που εμφανίζει υψηλή ανοχή είναι η αποδοχή ευχαριστήριου δώρου από γιατρό δημόσιου νοσοκομείου έπειτα από ιατρική πράξη (46% «Καθόλου» ή «Λίγο» ανεκτή).

Πρέπει να σημειωθεί, ότι οι απαντήσεις στο συγκεκριμένο ερώτημα καταγράφουν μια φαινομενική αντίφαση καθώς, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, περίπου 9 στους 10 δηλώνουν υπάρχει ανοχή της Ελληνικής κοινωνίας απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς, ενώ την ίδια στιγμή η συντριπτική τους πλειοψηφία δηλώνουν ότι δεν αφήνουν κανένα περιθώριο ανοχής σε ενδεικτικά φαινόμενα διαφθοράς που τους παρατέθηκαν. Η αντίφαση αυτή, ωστόσο, ερμηνεύεται σχετικά εύκολα, καθώς οι ερωτώμενοι έχουν πάντοτε την τάση να απαντούν με βάση το «πολιτικώς ορθό» για την δική τους

συμπεριφορά και να αντανακλούν μια πιο ρεαλιστική εικόνα αναφερόμενοι σε συμπεριφορά τρίτων ή γενικότερα ευρύτερων κοινωνικών συνόλων.

Ζ) Προσωπική εμπειρία περιστατικών διαφθοράς

Περισσότεροι από 1 στους 3 ερωτηθέντες (38% έναντι 36% το 2024) αναφέρουν ότι έχει υποπέσει στην αντίληψή τους κάποιο περιστατικό διαφθοράς τους τελευταίους 12 μήνες. Το ποσοστό αυτό είναι σημαντικά υψηλότερο στους νεώτερους 18 – 24 ετών, 25 – 34 ετών και 35 – 44 ετών (57%, 47% και 51% αντίστοιχα) και σημαντικά μικρότερο στους ηλικιωμένους άνω των 65 ετών (21%). Επίσης, το ποσοστό αυτό εμφανίζεται σημαντικά αυξημένο στην Αττική (42%) και στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό (εργαζόμενους στον δημόσιο και το ιδιωτικό τομέα, ελεύθερους επαγγελματίες/ εμπόρους /επιχειρηματίες, από 42% έως 53%) και μειωμένο στους μη οικονομικά ενεργούς (31% σε όσους ασχολούνται με τα οικοκυρικά και 18% στους συνταξιούχους). Τέλος, αυξημένο ποσοστό καταγράφεται και σε αποφοίτους μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (43%) και σε κατόχους μεταπτυχιακών/διδακτορικών (52%).

Ο τομέας της Υγείας και τα Νοσοκομεία αναφέρονται με διαφορά ως ο τομέας εμφάνισης των περιστατικών διαφθοράς που δηλώνουν ότι αντιλήφθηκαν οι ερωτώμενοι (23% αλλά με σημαντική μείωση από πέρυσι – 38%) και ακολουθούν σε μεγάλη απόσταση η Δημόσια Διοίκηση/Τοπική Αυτοδιοίκηση (14% από 13% πέρυσι), η Πολιτική (13% από 10% πέρυσι) η Δικαιοσύνη (7% από 4% πέρυσι) και η Πολεοδομία/Δημόσια Έργα (7% από 9% πέρυσι). Η πλειοψηφία όσων δηλώνουν ότι αντιλήφθηκαν κάποιο περιστατικό διαφθοράς τους τελευταίους 12 μήνες αναφέρει το «φακελάκι»/δωροδοκία για την επιτάχυνση κάποιας διαδικασίας (27% αλλά με σημαντική πτώση σε σχέση με το 2024 – 38%) και ακολουθεί το «μέσο»/παρέμβαση για την επιτάχυνση κάποιας διαδικασίας (10% όσο και πέρυσι).

Μόλις το 15% (όσο και το 2024) όσων αναφέρουν ότι έχει υποπέσει στην αντίληψή τους κάποιο περιστατικό διαφθοράς τους τελευταίους 12 μήνες, δηλώνουν ότι το κατήγγειλαν, με την πλειοψηφία από αυτούς να απευθύνονται στη Δικαιοσύνη (17%). Παράλληλα, το 30% όσων προχώρησαν σε καταγγελία περιστατικού διαφθοράς χαρακτηρίζουν τη διαδικασία υποβολής καταγγελίας «Πολύ» ή «Αρκετά» εύκολη/απλή έναντι 31% που την χαρακτηρίζουν «Καθόλου» ή «Λίγο» εύκολη/απλή.

Μεταξύ όσων δεν προχώρησαν σε καταγγελία του περιστατικού διαφθοράς που αναφέρουν ότι υπέπεσε στην αντίληψή τους, η πλειοψηφία (35% όσο και πέρυσι) δηλώνει ως βασικό λόγο το ότι δεν πιστεύουν ότι θα υπάρξει κάποιο αποτέλεσμα και το 28% (έναντι 24% το 2024) γιατί δεν τους αφορούσε είτε προσωπικά είτε την οικογένειά τους. Το τελευταίο φανερώνει ότι περίπου τρεις στους δέκα μεταξύ όσων αναφέρουν ότι έχει υποπέσει στην αντίληψή τους κάποιο ποσοστό διαφθοράς τους τελευταίους 12 μήνες, μάλλον αναφέρονται σε περιστατικό που άκουσαν ή είδαν στα ΜΜΕ ή στον κοινωνικό τους περίγυρο και δεν το έχουν βιώσει προσωπικά ή εντός του στενού οικογενειακού τους κύκλου. Το 21% (από 15% πέρυσι) αναφέρουν ότι δεν εμπιστεύονται τους ελεγκτικούς μηχανισμούς/θεσμούς, το 17% (από 14% πέρυσι) δηλώνουν ότι δεν υπήρχε τρόπος

απόδειξης του περιστατικού και αντίστοιχο ποσοστό (18% από 11% πέρυσι) δηλώνουν φόβο για την προσωπική τους ασφάλεια ή την ασφάλεια των οικογενειών τους και το 10% (από 14% πέρυσι) αναφέρει ότι φοβάται για αντίποινα όπως έλεγχοι από εφορία ή άλλες υπηρεσίες. Τέλος, το 10% (από 9% πέρυσι) αναφέρουν ότι δεν θέλουν να μπλέξουν στις διαδικασίες της καταγγελίας και το 7% (από 9% πέρυσι) αναφέρουν ότι φοβούνται ότι η καταγγελία δεν θα είναι τελικά ανώνυμη. **Από την παράθεση των λόγων που επικαλούνται όσοι δεν καταγγέλλουν περιστατικά διαφθοράς που υποπίπτουν στην αντίληψή τους, καθίσταται σαφές ότι απαιτείται σημαντικά εντονότερη επικοινωνιακά προσπάθεια ώστε, αφενός να αμβλυνθεί το αίσθημα της αναποτελεσματικότητας της όποιας καταγγελίας, αφετέρου να αμβλυνθεί το αίσθημα φόβου για πιθανά αντίποινα ή συνέπειες, πέρα βέβαια από την ουσιαστική αντιμετώπιση αυτών των αιτιών.**

Η) Απόψεις για την Εθνική Αρχή Διαφάνειας

6 στους 10 αναφέρουν ότι γνωρίζουν την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (63% έναντι 61% πέρυσι). Το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο στους άνδρες (67%), στα άτομα ηλικίας άνω των 35 ετών (από 65% μέχρι 76%), στους ελεύθερους επαγγελματίες (επιστήμονες) (80%), στους αποφοίτους ΑΕΙ/ΤΕΙ (75%) και στους κατόχους Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (85%), ενώ αυξάνεται σε επίπεδα 77% - 82% σε όσους έχουν μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα άνω των 1500 ευρώ.

Μεταξύ όσων γνωρίζουν την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, το 70% (από 68% πέρυσι) δηλώνουν ότι γνωρίζουν ότι μπορούν να υποβάλλουν ανώνυμη καταγγελία για περιστατικά διαφθοράς στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας, ποσοστό υψηλότερο μεταξύ των μεγαλύτερων ηλικιών άνω των 55 ετών (76%) και χαμηλότερο μεταξύ των ατόμων ηλικίας 18 – 34 ετών (61%). Επίσης, μεταξύ όσων γνωρίζουν την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, περίπου 1 στους 3 (33% έναντι 32% πέρυσι) αναφέρουν ότι γνωρίζουν τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, με την πλειοψηφία όμως (49%) να μην είναι σε θέση να θυμηθεί ή να αναφέρει κάποια από αυτές, ενώ όσοι αναφέρουν κάποιες δράσεις, αναφέρονται κυρίως σε δράσεις ελέγχων σε επιχειρήσεις/υπηρεσίες, ελέγχους καταγγελιών πολιτών και διαφάνειας κτλ. **Κι εδώ αναδεικνύεται η ανάγκη για εντονότερη και πιο στοχευμένη επικοινωνία των δράσεων της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας.** Ως πηγή πληροφόρησης για τις δράσεις της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας αναφέρονται κυρίως η τηλεόραση (45% από 40% πέρυσι) και το διαδίκτυο (41% έναντι 49% πέρυσι).

2. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ

Α) Απόψεις για την Εθνική Αρχή Διαφάνειας

9 στους 10 δημοσίους υπαλλήλους που συμμετείχαν στην έρευνα αναφέρουν ότι γνωρίζουν την Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.) (87% έναντι 80% το 2024), ενώ ποσοστό 13% αναφέρουν ότι δεν την γνωρίζουν καν. Από όσους δηλώνουν ότι γνωρίζουν την Ε.Α.Δ. περίπου 7 στους 10 (71% έναντι 69% πέρυσι) αναφέρουν ότι γνωρίζουν τις αρμοδιότητες της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας. Μεταξύ όσων δηλώνουν ότι γνωρίζουν τις αρμοδιότητες της Ε.Α.Δ., το 52% αναφέρουν ως πηγή για την ενημέρωση σχετικά με τις αρμοδιότητες της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας το διαδίκτυο (60% το 2024) και ακολουθούν οι εκπαιδευτικές δράσεις της Ε.Α.Δ. (25%), τα ΜΜΕ (22%), τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (21%) και οι διάφορες εγκύκλιοι ή υπηρεσιακά έγγραφα (20%). Αναφέρονται, επίσης, έλεγχοι της Ε.Α.Δ. στην υπηρεσία τους (17%), η επίσημη ιστοσελίδα της Ε.Α.Δ. (14%) και ο κοινωνικός περίγυρος (11%). Ωστόσο, το 42% όσων δηλώνουν ότι γνωρίζουν τις αρμοδιότητες της Ε.Α.Δ. δεν είναι σε θέση να αναφέρουν ή να ανακαλέσουν κάποια από αυτές, ενώ το 19% αναφέρει καταγγελίες/ υπεράσπιση πολιτών γενικά, το 16% πρόληψη και καταστολή της διαφθοράς και της απάτης γενικά και το 10% ελέγχους διαφάνειας γενικά.

Β) Εμπειρία/Ανάμιξη σε περιστατικά διαφθοράς

Μεταξύ των δημοσίων υπαλλήλων το 27% (29% πέρυσι) αναφέρουν ότι έχει υποπέσει στην αντίληψή τους κάποιο περιστατικό διαφθοράς στην υπηρεσία τους.

Υπογραμμίζεται ότι τα αποτελέσματα της έρευνας που αφορούν σε δημοσίους υπαλλήλους είναι ενδεικτικά και πρέπει να ληφθούν υπόψη ως τέτοια, λόγω του περιορισμένου αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων στο συνολικό δείγμα της έρευνας (142 σε σύνολο 1.001 ερωτηθέντων). Είναι προφανές, ότι ακριβέστερα και αναλυτικότερα αποτελέσματα και συμπεράσματα μπορούν να εξαχθούν μέσω ειδικής έρευνας, με ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους, σε μεγαλύτερο και πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα δημοσίων υπαλλήλων.

Αθήνα, 03 Δεκεμβρίου 2025

ΠΑΛΜΟΣ ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΙΚΕ